

TÍÐINDI

Í dag letur upp listaramsýning við
Philippe Carré í Galerie Focus í Havn

Josef Modtzfeldt er nýggjur
formaður fyri Útnorðurráðið.
Hann tekur við eftir Henrik Old.

Færri biðja um pengar frá bankunum

FÍGGING – Eftirspurningurin eftir fígging er lítil, og samlaðu útlánini eru minkað í tráð við, at húsarhald og vinnufyrirøkur gjalda niður skuld heldur enn gera íløgur, sigur Búskaparráðið í nýggju frágreiðingini. Avleiðingin er sambært ráðnum, at rentumarginalurin er blivin størri

Eyðun Klakstein

Minkingin í útlánum ávirkar raksturinn hjá føroysku peningastovnunum, og ein avleiðing av tí er, at munurin millum útláns- og innlánsrentum.

Tað sigur Búskaparráðið í heystfrágreiðingini, sum varð kunngjörd fyrr í vikuni.

– Gongdin í føroyska fíggjargeiranum er ikki broytt stórvegis síðsta árið. Eftirspurningurin eftir fígging er lítil og samlaðu útlánini eru minkað í tráð við, at húsarhald og vinnufyrirøkur gjalda niður skuld heldur enn gera íløgur, sigur Búskaparráðið.

– Minkingin í útlánum ávirkar raksturinn hjá bankunum, og eitt úrslit av hesum er størri munur á útláns- og innlánsrentum. Hendan gongdin sæst eisini í fleiri av grannalondum okkara.

– Eitt vælverkandi fíggjarkervi er til reiðar at fígga verkætlanir, ið kunnu kasta vinning av sær við tíðini. Verður fígging ikki givin til tilíkar verkætlanir, verður tosað um eina kreditklemmu. Hildið verður ikki, at nøkur kredit-klemma eyðkennir fíggjargeiran í lötuni, sigur Búskaparráðið

Minni eftirspurningur

Gjaldførið hjá føroysku peningastovnunum er sum heild gott, og útboðið av fígging er í lötuni neyvan tað, ið í størstan mun darvar vøkstri í útlánum, heldur Búskaparráðið.

– Í árunum upp til fíggjarkreppuna gjørdist atgongdin til fígging ómakaleysari bæði hjá húsarhaldum og fyrirtøkum. Hetta var galdandi í Føroyum eins og í stórum parti av vesturheiminum. Eisini bankarnir sjálvir tóku

stór lán uttanlands fyri síðani at læna peningin útaftur í Føroyum. Hesir møguleikar eru nú minkaðir.

– Eitt vælverkandi fíggjarkervi er til reiðar at fígga verkætlanir, ið kunnu kasta vinning av sær við tíðini.

Verður fígging ikki givin til tilíkar verkætlanir, verður tosað um eina kreditklemmu. Hildið verður ikki, at nøkur kredit-klemma eyðkennir fíggjargeiran í lötuni, sigur Búskaparráðið.

– Hinvegin er eftirspurningurin eftir fígging lutfalsliga lítil, og hetta tálmar útlánsvirkseminum hjá bankunum nakað.

Búskaparráðið vísur á, at tað er vanligt eftir fíggjarkreppur, at lógarverkið verður undir fíggjargeiranum eftirmett. Eitt tíðarskeið við broytingum og táttingum kann væntast at byrja. Peningastovnar merkja hetta millum annað við, at størri krøv verða sett til hagtalsframløislu til eftirlitstovnar og størri solvens- og gjaldføriskrøv, sigur Búskaparráðið.

Kalsø átalaiði KvF-sparing

Kringvarp Føroya tók í summar tíðindasendingina í Sjóðvarinum av skránni í tveir mánaðir. Dagur og Vika varð send í ferir fyri at spara pengar. Í staðin sendi Sjóðvarpið aktualitetssendingina Fríggjakvøld.

Bjørn Kalsø, landsstýrismaður við mentamállum, hevur átalaið hesa sparing. Tað sigur hann í svarinum til ein fyrirspurning, sum løgtingskvinnan Gunvør Balle setti honum um Kringvarpið.

Gunvør Balle spurdi landsstýrismannin, um tað kann góðtakast, at Dagur og Vika varð tikin av skránni. Og tað heldur Bjørn Kalsø ikki kann góðtakast.

– Tá Dagur og Vika varð tikin av skrá fyrr í summar, gav eg til kennar, at eg ikki helt, at tað kundi góðtakast, at tíðindasendingin varð tikin av skrá. Og eg meini framvegis, at tað er óheppið ikki at røkja hesa skyldu til fulnar, sigur Bjørn Kalsø í svarinum.

Gunvør Balle spurdi eisini landsstýrismannin, um hann fór at taka stig til, at hetta ikki hendir aftur, og at tíðindasendingarnar í Kringvarpinum hinvegin verða raðfestar hægri.

Bjørn Kalsø svarar hesum spurningi í rundari orðing, har hann vísur til public service sáttmálan, sum hann sigur, at Kringvarpið skal halda.

Kundu hugsað okkum at lænt meira út

EIK – Minkingin í útlánum er steðgað, men vit kundu hugsað okkum at lænt meira pengar út, sigur Suni Schwartz Jacobsen, forstjóri í Eik

Eyðun Klakstein

Peningarstovnar hava merkt ein minkandi áhuga frá fólki og fyrirtøkum fyri at læna pengar, síðani fíggjarkreppan rakti vesturheimin í 2008. Hetta hevur eisini merkt virksemd hjá føroysku peningastovnunum. Búskaparráðið heldur, at ein avleiðing av hesum hevur verið, at rentumarginalurin er hækkaður – at útlánsrentar er hækkað og innlánsrentan minkað.

Suni Schwartz Jacobsen,

forstjóri í Eik banka, heldur ikki, at søgan er so einføld.

– Tað er ov einfalt at siga, at rentusatsirnir bara verða ásettir eftir, hvussu eftirspurningurin eftir fígging er. Tað svarar til at siga, at ein skógvahandil, sum selir færri skógvar, bara hækkað prísirnar. Soleiðis hongur tað ikki saman, sigur Suni Schwartz Jacobsen.

– Vit áseta okkara rentu út frá fleiri viðurskiptum. Millum annað hvussu nógv tað kostar okkum at læna

pengar, og hvussu stórir váðin er við at læna út. Tað ber ikki til at siga, at rentumarginalurin hækkað, bara tí eftirspurningurin eftir fígging er minni, sigur hann.

Fólk eru varin

Forstjóriin í Eik staðfestir tó, at síðani 2008 hava fólk og fyrirtøkur verið meira varin og hava í størri mun goldið lán niður og spart saman. Hetta hevur havt við sær, at aktiviteturin í samfelagnum er minkaður.

– Peningastovnar hava sjálvandi verið eitt sindur meira varnir eisini, og Eik kemur jú frá eini heilt serligari støðu, men vit vilja gjarna læna pengar út til góð hugskot, og vit eru altíð positivt sinnað móttvegis góðum hugskotum, sigur Suni Schwartz Jacobsen.

– Hálvársrokskapurin hjá okkum vísur, at minkingin í útlánum er steðgað, men vit kundu hugsað okkum at lænt meira pengar út, sigur hann.

– Tað er ov einfalt at siga, at rentusatsirnir bara verða ásettir eftir, hvussu eftirspurningurin eftir fígging er, sigur Suni Schwartz Jacobsen, forstjóri í Eik